

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne (kustantajan versio).

Viite:

Lauhanen, R., Laasasenaho, K., & Palomäki, A. (2022). Turveyrittäjät
kaipaavat suoraa tukia. *Koneyrittäjä*, 53(7), 40–41.

Turveyrittäjät kaipaavat suoria tukia

Talven 2022 puutuhkalannoitus (7 t/ha) on lisännyt kasvillisuutta eli hiiltä sitovaa biomassaa Soinin Naarasnevan mittausaseman lähellä.

TEKSTI: RISTO LAUHANEN, KARI LAASASENAHO JA ANU PALOMÄKI, SEAMK
KUVAT: RISTO LAUHANEN

Turveala on ollut viime vuosina haasteellisissa oloissa. Energiaturpeen verotus ja päästöoikeuden hinta sekä ympäristökysymykset ovat laskeneet turpeen kysyntää. Turveyrittäjiin tulisi kiinnittää erityistä huomiota siirtymässä, sillä he vastaavat päätöksistä yrityksissään ja ottavat tilanteessa taloudellisen vastuun. Uuden tutkimuksen mukaan turveyrittäjät korostavat suoria taloudellisia tukimuotoja, jotka korvaavat menetykset työpaikoista ja tarpeettomiksi jääneistä investoinneista.

Venäjänsota Ukrainassa taas on lisännyt energiaturpeen arvostusta ja tarvetta. Tilanne on kuitenkin haasteellinen, kuten syyskuun alussa Mires and Peat -lehdessä julkaistu, Seinäjoen ammattikorkeakoulussa tehty kirjoittajien tutkimus osoittaa. JTF-teemaa eli oikeudenmukaisen siirtymän rahoitusta koskeva tiedeartikkeli on tietävästi ensimmäinen alallaan. Pitkällä tähtäimellä energiaturpeen kysyntä tulee kuitenkin edelleen vähenemään, koska vihreän siirtymän odotetaan jopa nopeutuvan, kun Euroopassa on pula energiasta. Siten oikeudenmukaisen siirtymään on kiinnitettävä jatkossakin huomiota, vaikkakin puutteellinen tutkimustieto on vaikeuttanut tukitoimien kohdistamista. Tutkimusartikkelin mukaan erityisessä riskiryhmässä oikeudenmukaisessa siirtymäprosessissa ovat ikääntyneet ja vähän koulutautuneet turveyrittäjät. Tämä johtuu siitä, että korkea ikä, alhainen koulutus ja kielteiset asenteet

nykyistä energiapolitiikkaa kohtaan saattavat heikentää kykyä sopeutua nykyiseen ilmastopolitiikkaan. Siirtymätuki tulisikin suunnata myös niille, joilla on suurin riski kohdata haasteita. Tukimuodoissa tulisi huomioida yritysten taustat nykyistä paremmin, sillä turveyrittäjät ovat erilaisia. Lisäksi varsinkin vanhemmat ikäluokat eivät suosi uudelleenkoulutusta ratkaisuksi tilanteeseen. Oikeudenmukaisuus tarkoittaa sitä, että kaikkien tarpeet huomioidaan. Tulosten perusteella onkin syytä keskustella, ovatko esimerkiksi Euroopan unionin suunnitellemat tukitoimet (oikeudenmukaisen siirtymän rahasto eli JTF) riittäviä huomioimaan kaikkien tarpeet? Kehityksessä voi piillä yhteiskunnallisia riskejä, mikäli kaikkien tarpeita ei huomioida vihreässä siirtymässä. Siirtymä vaatii kaikkien paikallistason toimijoiden tarpeiden huomioimista - myös iäkkäiden ja kouluttamattomien ja koulutusta hyllyttämättömien yrittäjien. Paikallistasolla voidaan tarkoittaa sitä, että huomioidaan turve-

maiden rooli laajasti aluetaloudessa. Esimerkiksi Etelä-Pohjanmaalla ruoantuotanto ja turvetuotanto ovat monella tapaa sidoksissa keskenään energian, kuivikkeiden, kasvualustojen ja maankäytön kautta. Lisäksi JTF-rahoitusta odotetaan tällä hetkellä maakunnissa. Turvetuotantoalueiden jälkikäyttötyöt tarjoaisivat koneyrityksille urakoita. Kirjoittajien (Laasasenaho, Palomäki ja Lauhanen) artikkeli "A just transition from the perspective of Finnish peat entrepreneurs" on julkaistu Mires and Peat -tiedelehdessä: 10.19189/MaP.2022.OMB.557. Mires and Peat -lehti julkaisee korkeatasoisia vertaisarvioituja artikkeleita, jotka liittyvät turve-maihin, turpeeseen sekä turpeen kestävään käyttöön. Artikkelin on tietävästi ensimmäinen vertaisarvioitu tutkimus suomalaisten turveyrittäjien asenteista oikeudenmukaisesta siirtymän tukitoimia kohtaan.